

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

2006. május 16.

a Németországi Szövetségi Köztársaság által a Schneider Technologies AG számára nyújtott állami támogatásról [C 26/2004 (ex NN 38/2004)]

(az értesítés a C(2006)1857. számú dokumentummal történt)

(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2007/56/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérték az érdekelt feleket, hogy észrevételeiket ⁽¹⁾ az említett cikkeknek megfelelően tegyék meg, és ezen észrevételekre figyelemmel,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

- (1) 2003. március 24-én panasz érkezett a Bizottsághoz, amely több, a Schneider Technologies AG („Schneider AG”) számára nyújtott feltételezett támogatási intézkedésre vonatkozott. A panaszos, a Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG egy holdingtársaság, amely a Schneider AG részvényeinek tulajdonosa, és amely a Schneider család két fiútestvérének tulajdonában van.
- (2) 2004. július 14-én a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárást indított a Bayrische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung („LfA”) által nyújtott három hitel és a Bayrische Forschungsförderung („BFS”) által kutatásra és fejlesztésre („K+F”) nyújtott két kölcsön vonatkozásában. A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozatát 2005. február 22-én ⁽²⁾ közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A Bizottság valamennyi érdekelt felet felhívta a feltételezett támogatás vonatkozásában észrevételei megtételére. Harmadik fél részéről nem érkezett észrevétel ⁽³⁾. Németország a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó válaszát a 2004. szeptember 16-án és 24-én kelt leveleiben küldte meg, amelyeket még ugyanezen napokon nyilvánartásba vettek.
- (3) A Bizottság 2005. szeptember 6-án további felvilágosítást kért, amelyet Németország a 2005. október 5-én kelt (2005. október 6-án nyilvánartásba vett) levelében adott

⁽¹⁾ HL C 46., 2005.2.22., 12. o.⁽²⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.⁽³⁾ Azon néhány hozzászólás, amely a vizsgálati szakaszban vagy azt követően érkezett, nem tekinthető hivatalos észrevételnek (leginkább kommentár nélküli, az esethez nem kapcsolódó újságcikkek és egy, a Bizottság részére az esethez kapcsolódóan küldött – mélyebben szintén ki nem fejtett – tanácsadási szolgáltatás nyújtására vonatkozó ajánlat).

meg. Kiegészítő információkat közöltek 2006. február 6-án (2006. február 7-én vették nyilvánartásba).

II. LEÍRÁS

1. A KEDVEZMÉNYEZETT

- (4) A Schneider AG egy türkheimi (Bajorország) székhelyű, nagy német vállalkozás volt, amely színes televíziókat gyártott. Termelési tevékenysége mellett a vállalkozás a 90-es években egy ambiciózus lézerekjelző-technológiai fejlesztésben is részt vett, amelytől élesebb képet, nagyobb fényteljesítményt, korlátlan képernyőméretet és a kijelző-felület vonatkozásában flexibilitást vártak. 2000–2002 között mindkét tevékenységi területet átruházták a Schneider AG két, újonnan alapított leányvállalatára: a Schneider Electronics AG-re („SE”), amely a televíziógyártást vette át, és a Schneider Laser Technologies AG-re („SLT”).
- (5) Az LfA, amelynek feladata a regionális gazdaságtámogatás, 1998 óta részesedéssel rendelkezik a Schneider AG-ben. 1999-ben és 2000-ben az LfA 35,6 %-os részesedésével a legnagyobb részvényes volt. A Lehman Brothers, egy befektetési magánbank a részvények 26,6 %-ával, a Gebr. Schneider GmbH & Co. KG a részvények 14,6 %-ával és más magánbefektetők a részvények 23,3 %-ával rendelkeztek.
- (6) A lézerekjelző-technológiában játszott vezető szerepe alapján a piac ebben az időben meglehetősen pozitívan értékelte a Schneider AG sikerre vonatkozó kilátásait. 1998–2000 között a Schneider-részvények árfolyama majdnem megtízszereződött; 1999-ről 2000-re mintegy a két és félszeresére nőtt. A vállalkozás jövőjébe vetett pozitív várakozást osztotta a második legnagyobb befektető, a Lehman Brothers is, amint azt egy 2000 áprilisában készült tanulmány mutatja, amely szerint a szórakoztatóelektronikai részlegben 2000 végétől, a lézerekjelző-technológiai részlegben pedig 2001 utolsó negyedétől kezdve nyereséget prognosztizáltak. A Lehman Brothers 1999 közepétől 2000 közepéig az LfA-tól [...] ^(*) részvényt vásárolt.

^(*) Üzleti titok

- (7) A vállalkozások teljesítménye azonban nem úgy alakult, ahogyan azt várták. Az SE gyengébb minőségű televíziókat gyártott és nem tudott az elsősorban Ázsiából behozott olcsó árakkal versenyezni. Mivel a televíziórészleg nem volt nyereséges, a Schneider AG számára hiányoztak azok az eszközök, amelyekre az SLT-nek volt szüksége, hogy a lézertechnológiai munkákat folytassák, amelyek lényegesen lassabban haladtak, mint ahogy azt eredetileg várták. Az első prototípus csak 2000 májusában állt rendelkezésre, sokkal később, mint ahogy azt tervezték, és csak ipari felhasználásra volt alkalmas. 2002-ig a vállalkozás nem fejlesztett ki a magánvásárlók számára alkalmas terméket, ami az SLT eredeti gazdasági célja volt.
- (8) 2002 márciusában három elkülönült felszámolási eljárást indítottak a Schneider AG és annak két leányvállalata ellen. A felszámoló a Schneider AG és az SE vagyonát a TCL kínai elektronikai vállalkozásnak, az SLT vagyonát a Jenoptik Laser, Optik, Systeme GmbH-nak (a továbbiakban: LOS) értékesítette. A TCL és a LOS tette a legnagyobb ajánlatot.

2. A PÉNZÜGYI INTÉZKEDÉSEK

- (9) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában kétségét fejezte ki az alábbi két intézkedés összeegyeztethetőségével kapcsolatban.

2.1. A HÁROM LFA-KÖLCSÖN

- (10) A három Lfa-kölcsön az 1999 őszén az Lfa, a Lehman Brothers, a panaszos és egy banki szindikátus között létrejött közös terv része volt. Németország kijelentette, hogy a vállalkozás 1998-ban veszteséget termelt, miután sikertelenül próbálta meg a televíziók forgalmát a kiskereskedelmen keresztül növelni. A vezetőség ezért úgy döntött, hogy átszervezik a vállalkozást, és kiépítik az OEM-üzletágot (eredetitermék-gyártás). Ezen átszervezés finanszírozásához, a nagy megrendelésekre történő termelés előfinanszírozásához és a veszteségek fedezéséhez a vállalkozásnak likviditásra volt szüksége.

- (11) Az első Lfa-kölcsönt (1. kölcsön) 2,1 millió euro értékben 1999 szeptemberében [...] %-os kamatláb mellett nyújtották. A második Lfa-kölcsönt (2. kölcsön) 5,1 millió euro értékben szintén 1999 szeptemberében engedélyezték, [...] %-os kamatláb mellett. A harmadik kölcsönt (3. kölcsön) 5,6 millió euro értékben 2000 februárjában nyújtották, és a kamatláb [...] %-os volt. Az első két kölcsönt egyéves időtartamra bocsátották rendelkezésre, a 3. kölcsön 2001. december 31-ig szól, és így majd kétéves futamidővel rendelkezett.

- (12) 2000 szeptemberében az első két kölcsönt 2002. szeptember 30-ig, tehát további két évre meghosszabbították, és a kamatlábakat felemelték: az 1. kölcsönét [...] %-ra, a 2. kölcsönét [...] %-ra. 2000 decemberében a 3. kölcsönt is meghosszabbították 2002. szeptember 30-ig, és a kamatlábat [...] %-ra emelték.

- (13) Az 1. kölcsön biztosítékaul lényegében ingatlant terhelő jelzálogjog, követelések fenntartás nélküli, teljes engedményezése és az áruk tulajdonzója szolgált. Ez a biztosíték azonban a szindikátusban tömörült magánbankok azon biztosítékainak alárendelten jött létre, amelyek kölcsönei már korábban fennálltak. A 2. és 3. kölcsönt további biztosítékok nélkül nyújtották. Németország kifejtette, hogy biztosítékok helyett magasabb kamatlábban egyeztek meg. Az Lfa mint a Schneider AG tagja esetében a biztosítékok tényleges értéke nagyon csekély volt, mivel a német jog szerint (GmbHG, a korlátolt felelősségű társaságról szóló törvény 30.§) a tagi kölcsönt minden valószínűség szerint a törzstörvénybe teljesített pótbefizetésnek kell tekinteni.

- (14) A magánpartnerek az alábbi hozzájárulásokat teljesítették a közös tervben:

- a) 1999 végén a Lehman Brothers először az addig a Daimler Chrysler tulajdonában lévő SLT-részvények megvásárlásával 25 millió eurót szolgáltatott a vállalkozásnak, és ezen túlmenően 2000 februárjában egy további tőkeemelés alkalmával a lézerüzletág továbbfejlesztésének finanszírozásához történt 46 millió eurós hozzájárulásával vezető befektetővé vált.
- b) A szindikátusban tömörült magánbankok 1998-ban 31 millió eurós hitelkeretet nyújtottak a Schneider AG-nak. Az erre vonatkozóan megállapított kamatláb [...] %-os volt. A közös terv részeként e hitelkeret fenntartásáról 1999 szeptemberében kifejezett megállapodás született. Ezen kívül a szindikátusban tömörült magánbankok elfogadták a hitelkeret rövidtávú túllépésének lehetőségét [...] euro értékben. Ugyanebben a hónapban a szindikátusban tömörült magánbankok vezetője a kamatlábakat [...] %-ra emelte. Németország kijelentette, hogy nem rendelkezik arra vonatkozóan információval, hogy más, a szindikátusban tömörült magánbankok az eredetileg megállapított [...] %-os kamatlábtól eltértek.
- c) A panaszos 7,7 millió euro értékű tagi kölcsönt bocsátott rendelkezésre a szindikátusban tömörült magánbankokéval megegyező feltételek mellett.

2.2. A K+F TÁMOGATÁSOK

- (15) 1994-ben és 1997-ben a Bajor Kutatási Alap (BFS) két támogatást nyújtott a Schneider AG-nak összesen 9 050 121,88 euro ⁽⁴⁾ értékben.

1. projekt (Lézerkijelző-technológia)

- (16) Az első támogatást 1994. december 16-án nyújtották 6 498 468,68 euro ⁽⁵⁾ értékben, és a Lézerkijelző-technológia projekt („1. projekt”) finanszírozására szolgált. Ezt a támogatást a projekt futamideje alatt, azaz 1995 januárja és

⁽⁴⁾ Beleértve a „Blauer Laser” (Kék Lézer) elnevezésű projekt támogatását, amelyet a Würzburgi Egyetem valósított meg.

⁽⁵⁾ Beleértve a „Blauer Laser” (Kék Lézer) elnevezésű projekt támogatását, amelyet a Würzburgi Egyetem valósított meg.

1997 júniusa között több részletben fizették ki. A támogatható költségek 12 484 972,74 eurót értek el, a támogatás intenzitása 48,9 %-os volt.

- (17) Az 1. projekt célja az volt, hogy megalapozza a különböző alkalmazási területeken a nagyfelbontású színes képek vetítésénél használt új munkamódszereket, valamint kifejlessze a későbbi rendszer egyes elemeinek tudományos-technológiai alapjait.
- (18) A támogatás nyújtásánál az alábbi projektköltségeket vették figyelembe (*)

Projektköltségek	Költségek (euróban)
Személyi költségek (beleértve az utazási költségeket)	4 304 566,36
Egyéb működési költségek (anyagok és eszközök)	4 399 666,63
Műszerek és felszerelés	667 235,91
Harmadik személy által végzett kutatások	2 296 459,41
Járulékos költségek	817 044,43
Összköltség	12 484 972,74

- (19) Németország megerősítette, hogy a költségek közvetlenül a kutatási projekttel összefüggésben keletkeztek.
- (20) A támogatási megállapodásokkal összhangban a projekt eredményeit a széles nyilvánosság elé tárták, és mindenki számára hozzáférhetővé tették.
- (21) A BFS ezen kívül 100 %-os mértékben finanszírozta a Würzburgi Egyetem „Blauer Laser” (Kék Lézer) elnevezésű kutatási projektjét. A projekt költségei 0,26 millió eurót tettek ki. Az 1. projektet és a „Blauer Laser” elnevezésű projektet a BFS kívánságára összekapcsolták, mivel attól a tudományos know-how átadását várták.

2. projekt („Lézerkijelző-technológia – Rendszerintegráció és prototípusok”)

- (22) A második, 2 551 653,20 euro értékű támogatást 1997. július 23-án engedélyezték. Az 1. projekttel összekapcsolódva a „Lézerkijelző-technológia – Rendszerintegráció és prototípusok” elnevezésű projekt (a továbbiakban: 2. projekt) finanszírozására szolgált. Ezt a támogatást a projekt futamideje alatt, azaz 1997 áprilisa és 1999 szeptembere között több részletben fizették ki. A támogatható költségeket 5 103 293,22 euróra becsülték, így a támogatás intenzitása 50 %-os volt.
- (23) A 2. projekt keretén belül az 1. projekt eredményeit kellett volna továbbfejleszteni; ezen kívül meg kellett volna próbálni a legfontosabb önálló elemeket egy végső

rendszerbe integrálni. A munka magában foglalta ezen kívül a pikómásodpercnyi impulzuslézerrrel történő képalakításra, az egyes elemek lézerrögzítettségére, valamint a monokróm lézerrendszerek miniaturizálására vonatkozó vizsgálatokat.

- (24) A támogatás nyújtásánál az alábbi projektköltségeket vették figyelembe:

Projektköltségek	Költségek (euróban)
Személyi költségek	2 584 273,68
Egyéb működési költségek (anyagok és eszközök)	1 061 850,98
Harmadik személy által végzett kutatások	1 123 308,26
Járulékos költségek	817 044,43
Összköltség	5 103 293,22

- (25) Németország megerősítette, hogy a költségek közvetlenül a kutatási projekttel összefüggésben keletkeztek.
- (26) A támogatási megállapodásokkal összhangban a projekt eredményeit a széles nyilvánosság elé tárták, és mindenki számára hozzáférhetővé tették. Kérelemre a hasznosítási jogokat piaci feltételek alapján ki kellett adni.

III. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI

- (27) A három kölcsön tekintetében a Bizottság mindenekelőtt azt a véleményt képviselte, hogy ezek a kölcsönök minden valószínűség szerint összeegyeztethetőek a piacgazdasági befektető alapelvvel. A végleges értékeléshez pontosabb információkra volt szüksége. A Bizottságban egyebekben kétségeket ébresztett, hogy a két lézertechnológiai projekt a Közösség támogatási szabályaival összeegyeztethető volt-e.

IV. HARMADIK FÉL ÉSZREVÉTELEI

- (28) Harmadik fél részéről nem érkezett észrevétel.

V. NÉMETORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (29) Németország a hivatalos vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatban tett észrevételeiben úgy foglalt állást, hogy a kölcsönök nem minősülnek állami támogatásnak, mivel azok a piacgazdasági befektető általános elvével összeegyeztethetőek.

- (30) A K+F támogatásokkal kapcsolatban Németország kijelentette, hogy véleménye szerint mindkét projekt ipari kutatásnak tekinthető, és mivel a támogatások a támogatható költségek legfeljebb 50 %-át teszik ki, azok az egyes

(*) Ez a táblázat csak a Schneider AG kutatási tevékenységére fordított költségeket tartalmazza; nem veszi figyelembe a Würzburgi Egyetem által megvalósított és a BFS kérésére a Schneider-projekttel összekapcsolt „Blauer Laser” (Kék Lézer) elnevezésű projekthez nyújtott 0,26 millió euro értékű támogatást.

támogatások engedélyezésének időpontjában megfeleltek a K+F támogatásokra vonatkozó szabályoknak. A 2. projekttel kapcsolatban Németország kijelentette, hogy a „Rendszerintegráció és prototípus” elnevezés megtévesztő, mivel a projekt célja a projekt egyes elemeinek pontosabb kutatása volt.

VI. ÉRTÉKELÉS

1. AZ LFA-KÖLCSÖNÖK

1.1. ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK

- (31) A Szerződés 87. cikke szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Annak megállapításához, hogy az állami intézmények tagi kölcsöne a Szerződés 87. cikke szerinti állami támogatásnak minősül-e, azt kell megvizsgálni, hogy egy piaccgazdasági befektető hasonló körülmények között nyújtana-e kölcsönt hasonló feltételekkel.
- (32) A Bizottság véleménye szerint sok érv szól amellett, hogy a három kölcsön nem minősült állami támogatásnak, mivel azok a piaccgazdasági befektető elvével összhangban álltak. Először is a Bizottság számára rendelkezésre álló információk alapján az 1999-ben és 2000-ben fennálló körülmények mellett gazdaságilag nem volt ésszerűtlen, hogy a Schneider AG-nak [...] %, [...] % és [...] %-os kamatlábak (a Bizottság referencia-kamatlába: 4,76 %) mellett kölcsönt nyújtsanak, amelyeket később [...] %, [...] % és [...] %-ra (a Bizottság referencia-kamatlába: 5,7 %) felemeltek. A piacnak a Schneider AG jövőbeni nyereségébe vetett bizalma – amelyet elsősorban a lézertechnológiai üzletágban betöltött vezető szerepére alapoztak – abban is megmutatkozott például, hogy a Schneider-részvények árfolyama 1998 és 2000 között majdnem a tízszeresére emelkedett, és a Lehman Brothers stratégiai befektetési bank ebben az időszakban egy igen pozitív tanulmány alapján megvásárolta a Schneider AG további [...] részvényét. 2000 júliusában az alaptőke majd 50 %-a közel 40 stratégiai befektető tulajdonában volt. Másodszor pedig az Lfa lényegesen elővigyázatosabban járt el, mint a magán-részvénytulajdonos Lehman Brothers. A Lehman Brothers a Schneider AG alaptőkéjét 1999 decemberében 25 millió euróval emelte meg, és a 2000 februárjában történt alaptőke-emeléskor további 46 millió euróval vezető befektetővé vált. A februári tőkeemelésben való, mintegy 8,74 millió eurós részvételtől eltekintve (amelyet már az eljárás megindításáról szóló határozatban is a piaccgazdasági befektető elvével összeegyeztethetőnek minősítettek) az Lfa további 12,8 millió eurót kizárólag kamatos, visszafizetendő kölcsön formájában bocsátott rendelkezésre. Harmadrészt az Lfa kamatlábai magasabbak voltak, mint a szindikátusban tömörült magánbankok kamatlábai, mind az eredeti (1999 szeptemberében és 2000 februárjában történt) kölcsönnyújtás, mind később, a kölcsönök (2002 szeptemberében és decemberében történt) meghosszabbítása esetében.

- (33) Mindettől eltekintve további kétség áll fenn a kölcsönök természetét illetően. Az Lfa azon feladata, hogy a regionális gazdaságot támogassa, valamint a meglévő információk alapján a Bizottság nem zárhatja ki, hogy a beruházás arra irányult, hogy a nehéz időket a Schneider AG számára áthidalják, és a régióban meglévő munkahelyeket megmentsék. Ezen kívül nem egyértelmű, hogy a magasabb kamatlábak elegendőek voltak-e ahhoz, hogy kompenzálják a hiányzó biztosítékokat. A Schneider AG a kölcsönök nyújtásakor nehéz pénzügyi helyzetben volt, és nem volt kizárható, hogy a lézertechnológia kudarcba fullad. Azt nehéz megítélni, hogy a magasabb kamatlábak elegendőek voltak-e ahhoz, hogy ezt a kockázatot lefedjék.

1.2. TÁRGYTALAN DÖNTÉS

- (34) A Bizottság véleménye szerint nyitva lehet hagyni azt a kérdést, hogy az Lfa-kölcsönök esetében állami támogatásról van-e szó vagy sem. Még ha a kölcsönök összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősülnek is, akkor is tárgytalan lenne a támogatás visszaköveteléséről szóló határozat, mivel már nem létezik az a vállalkozás, amely közvetve vagy közvetlenül a feltételezett állami támogatás kedvezményezettjévé vált.
- (35) Formailag a kölcsön kedvezményezettje a Schneider AG volt. Az SE-t és az SLT-t csak a kölcsönök nyújtását követően alapították, mindenesetre az azonban nem zárható ki, hogy ők a kölcsönök kedvezményezettjeivé váltak. A három Schneider-céggel szembeni felszámolási eljárást 2002 márciusában indították, és mindhárom céget törölték. A kölcsönökből eredő adósságot a felszámolási követelések közé sorolták.
- (36) A három vállalkozás vagyontát a felszámolóbiztos a felszámolást elrendelő bíróság felügyelete mellett értékesítette. A Bizottságnak az a véleménye, hogy az egyes vagyontárgyakat piaci áron értékesítették, így a támogatás előnyeit nem ruházták át egyik vevőre sem.
- a) A Schneider AG-nak a felszámolás időpontjában meglévő vagyontát kereskedelmi védjegyek alkották. A felszámolóbiztos a potenciális befektetőknek egy M&A-tanácsadó segítségével végzett, világszerte történő felkutatását követően a kereskedelmi védjegyeket egy kínai szórakoztatóelektronikai gyártónak, a TCL-nek adta el 3,48 millió euróért. Ezzel párhuzamosan megbíztak egy második tanácsadót, hogy a kereskedelmi védjegyek értékét állapítsa meg. Több ajánlatot kapott, amelyek azonban egyértelműen elmaradtak a TCL ajánlatától. A Bizottság ezért abból indul ki, hogy a kereskedelmi védjegyeket piaci áron értékesítették.
- b) Az SE vagyontát, amely a televízió-gyártósorból és a raktárkészletből állt, a felszámolóbiztos 5 745 480 euro összértéken értékesítette a TCL-nek. A Németország által átadott információk szerint a felszámolóbiztos részletes tárgyalásokat folytatott egy sor potenciális befektetővel. A már több éves, a Schneider AG-ra szabott televízió-gyártósor iránt azonban

nagyon csekély érdeklődés mutatkozott; a televíziókészülékek raktárkészlete iránt pedig, amelyekért senki sem vállalt garanciát, és amelyhez kapcsolódóan semmilyen vevőszolgálatot nem tudtak ajánlani, egyáltalán nem mutatkozott érdeklődés. A TCL tette a legmagasabb ajánlatot, amely ennek következtében piaci árnak tekinthető.

- c) Az SLT esetében a felszámolóbiztos megbízott egy M&A-tanácsadót, aki az adásvételi dokumentációt közel 150 potenciális befektetőnek megküldte. Egy sor potenciális befektetővel részletekbe menő tárgyalások kezdődtek. A lézerekjelző-technológia fejlesztésének technikai problémáira tekintettel az érdeklődés végső soron nagyon csekély volt. Egy ajánlat sem volt jobb annál, amelyet a LOS tett, még akkor sem, amikor megpróbálták a meglévő és még be nem jegyzett szabadalmakat önállóan értékesíteni. Az SLT vagyona két lépésben ⁽⁶⁾, összesen 6 025 0000 euróért adták el a LOS-nak. A Bizottságnak ezért az a véleménye, hogy az SLT vagyonaért is piaci árat fizettek.

2. A K+F PROJEKTEK

2.1. ÁLLAMI TÁMOGATÁS

- (37) Az állami finanszírozást a bajor tartomány a BFS-en keresztül bocsátja rendelkezésre. A finanszírozás ezzel állami eszközökből történik, és azt az államhoz kell hozzárendelni. A Schneider AG az 1. és 2. projekt SLT által végrehajtott részének finanszírozásával vált kedvezményezetté. Mivel a szórakoztatóelektronika a tagállamok közötti kereskedelem tárgya, az intézkedés azzal a veszéllyel jár, hogy torzíja a versenyt, és a tagállamok közötti kereskedelmet hátrányosan befolyásolja. Következésképp az 1. és 2. projekthez nyújtott támogatásoknál állami támogatásról van szó.
- (38) A Würzburgi Egyetem „Blauer Laser” (Kék Lézer) elnevezésű projektjének finanszírozása esetében ezzel szemben az állami finanszírozás a Bizottság véleménye szerint nem minősül támogatásnak. A projekt alap kutatást érintett, amelynek az volt a célja, hogy a tudományos és technikai ismereteket általánosan gyarapítsa. Az 1986. évi, a kutatásról és fejlesztésről szóló keretszabály ⁽⁷⁾ (amely 1994-ben, a támogatások időpontjában érvényben volt) 2.2. pontja szerint az alap kutatások támogatása rendszerint nem minősül állami támogatásnak. „Azonban a Bizottság kivételes esetekben, amikor e támogatást különleges vállalkozásoknak vagy azok javára nyújtják, nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy a támogatás a 92. cikk (1) bekezdésének

[jelenlegi 87. cikk (1) bekezdése] hatálya alá esik.” Erről az esetről itt nincs szó. A projektet nem a Schneider javára hajtották végre. A támogatás iránti kérelmet a Würzburgi Egyetemről függetlenül nyújtották be, és a támogatásokat közvetlenül az egyetemnek fizették ki. Amint azt Németország a Bizottságnak kifejtette, az egyetemi kutatások eredményei nem bizonyultak felhasználhatónak a Schneider AG számára, mivel a vállalkozásnak saját elképzelései voltak a kék lézer problémájának megoldására. A Schneider AG a kutató és fejlesztő tevékenységét a „Blauer Laser” (Kék Lézer) elnevezésű projekttől függetlenül folytatta, és az egyetemi projekt eredményeit nem tartotta a saját technikai megoldásának. A két projektet a BFS kívánságára kapcsolták össze, amely remélte, hogy azok majd egyesülnek, ám ez végül nem jött létre.

2.2. A SZERZŐDÉS 87. CIKKÉNEK (3) BEKEZDÉSE SZERINTI KIVÉTEL

- (39) A K+F támogatásokat az 1986. évi ⁽⁸⁾ és az 1996. évi ⁽⁹⁾, kutatásról és fejlesztésről szóló keretszabály (a továbbiakban: „K+F keretszabály”) szerint kell értékelni, amely szerint az állami támogatások megengedhetőek az alap kutatások, ipari (alap-) kutatások és a kísérleti fejlesztések esetében.

1. projekt

K+F fokozat – Támogatásintenzitás

- (40) Az 1. projektet az 1986. évi K+F keretszabály 1. melléklete ⁽¹⁰⁾ szerint az ipari alap kutatásba lehet besorolni. A kutatási tevékenység célja az volt, hogy új elméleti és kísérleti munkákkal a nagyfelbontású színes képek vetítésének területén, különböző felhasználási célokra teljesen új ismereteket hozzanak létre, valamint egy jövőbeni lézerekjelző-rendszer egyes elemeinek tudományos és technikai alapjait kifejlesszék.
- (41) A BFS a projektet 48,98 %-kal támogatta, azaz a támogatásintenzitás az ipari alap kutatásokra érvényes 50 %-os küszöb alatt maradt.

Ösztönző hatás

- (42) A Bizottság azt a véleményt képviseli, hogy a K+F támogatás ösztönző hatású volt, mert a projektet állami támogatás nélkül nem lehetett volna végrehajtani. A projekthez nagyon magas technikai és gazdasági kockázat kötődött, a technológia nagyon újszerű volt, alap kutatást és nagy inputot igényelt. Ezt egy külső tanulmány is megerősítette, amelyet a BFS megbízásából készítettek, mielőtt

⁽⁶⁾ Első lépésként alapítottak egy közös vállalkozást, amelyre átruházták az SLT vagyona. A közös vállalkozásban a LOS 60 %-kal vett részt, 40 % a felszámolási vagyona folyt be. Ennek az egyéves időtartamra létrehozott közbenső lépésnek kellett volna megteremtene annak a lehetőségét, hogy egy stratégiai befektetőt találjanak, amely a 40 %-ot átvette volna a felszámolási vagyona. Ilyen befektetőt azonban nem találtak, és a LOS megszerezte a 100 %-ot.

⁽⁷⁾ HL C 83., 1986.4.11., 2. o.

⁽⁸⁾ Lásd a 8. lágjegyzetet

⁽⁹⁾ HL C 45., 1996.2.17., 5. o.

⁽¹⁰⁾ Az 1986. évi K+F keretszabály 1. melléklete szerint „az ipari alap kutatást olyan önálló elméleti vagy kísérleti munkaként lehet meghatározni, amely célja, hogy a tudományos és technikai törvények új vagy jobb megértését segítse elő, beleértve az iparban vagy egy bizonyos vállalkozás tevékenységében történő felhasználásokat is.”

az a támogatás odaítéléséről döntött volna. A megkérdezett szakértők azt az álláspontot képviselték, hogy a projekt – tekintettel a magasfokú komplexitására és az igényes célkitűzésére – csak lényeges támogatással valósítható meg. A legnagyobb technikai kockázatnak a kép pontos visszaadása bizonyult. A szakértők megerősítették továbbá, hogy ez a teljesen új technológia számos olyan önálló problémát felvetett, amelyek csak egy intenzív, koncentrált és egy pénzügyileg jól alátámasztott K+F projekt keretén belül oldhatók meg.

2. projekt

K+F fokozat – Támogatásintenzitás

- (43) A 2. projekt tekintetében Németország azt állította, hogy ez a projekt is alapkutatásnak tekinthető⁽¹¹⁾. Németország adatai szerint az e projekt keretében végzett munkálatok fajtájuk szerint a projekt megtévesztő alcíme ellenére is („Rendszerintegráció és prototípusok”) teljesen megfelelnek a fenti meghatározásnak. Németország kifejtette, hogy a projektnek az volt a célja, hogy a technológia egyes elemeit továbbfejlesszék. Ezért a projektet a BFS teljes mértékben ipari kutatásnak sorolta be. Ezen kívül az első prototípust néhány hónappal a 2. projekt lezárását követően fejlesztették ki, amely esetében a prototípust ipari, nem pedig kereskedelmi felhasználásra szánták, mint ahogyan azt eredetileg tervezték. A tulajdonképpeni kísérleti kutatás csak a 2. projekt után, további közfinanszírozás nélkül következett.
- (44) A Bizottság meggondolandónak tartja, hogy a projektet nem kell-e legalább részben a kísérleti fejlesztések⁽¹²⁾ közé sorolni. A támogatást 25 %-ra korlátoznák, vagy az 1996. évi K+F közösségi keretszabály 5.5. és 5.9. pontjai szerint a súlyozott eszközöknek a megengedett támogatásintenzitásnak kellene megfelelnie. A Bizottság véleménye szerint az egyes elemeknek egy teljes rendszerbe történő integrálása a kísérleti kutatás fogalmába tarthatna. Ezen kívül az első prototípust csak néhány hónappal a 2. projekt lezárását követően készítették el, ami amellet szól, hogy a projekt az első prototípus kifejlesztését célozta.
- (45) A kérdés mélyreható elemzése azonban tárgytalan lenne, mivel az esetlegesen összeegyeztethetetlen támogatások a piacot már nem torzítanák. A K+F támogatásokat a Schneider AG kapta. Az SE-t és az SLT-t csak később alapították. Nagyon valószínűtlen, hogy a televíziógyártó SE azon lézertechnológia-kutatásra adott K+F támogatás

kedvezményezettjévé vált volna, amelyet teljes mértékben a megállapított módon használtak fel. Az SLT-nek származhatott a támogatásból előnye. Mindenesetre a vállalkozásokat időközben felszámolták, a K+F támogatásokat a felszámolási vagyona sorolták⁽¹³⁾, és a vagyontárgyakat piaci áron értékesítették. (lásd a 36. pontot).

Ösztönző hatás

- (46) A Bizottság szerint a 2. projekt esetében a technológiai és a gazdasági kockázat nagyon magas volt, és az SLT a projektet a BFS támogatása nélkül nem tudta volna végrehajtani. Amint az első, ugyanúgy a második projekt is rendkívüli újító jelleggel rendelkezett és lényeges inputot igényelt.

VII. KÖVETKEZTETÉS

- (47) A Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az 1. projekt számára nyújtott, 6 498 468,68 euro értékű kutatási és fejlesztési támogatás, valamint a 2. projekt számára nyújtott kutatási és fejlesztési támogatás 50 %-a, amely 1 275 826,60 euro összeget jelent, a Közösség támogatásra vonatkozó szabályaival összeegyeztethetőek voltak.
- (48) Ami a három, összességében 12,8 millió euro értékű kölcsönt és a 2. projekt számára nyújtott kutatási és fejlesztési támogatás 50 %-át illeti, a Bizottság véleménye szerint a rendelkezésre álló információk nem elegendőek ahhoz, hogy egy végleges döntést lehessen hozni. A döntő kérdést azonban, hogy a kölcsönök esetében állami támogatásról van-e szó és a 2. projekt mennyiben szolgált ipari kutatási célokat, megválaszolatlanul lehet hagyni. Az esetleges összeegyeztethetetlen állami támogatásokat nem lehetne visszakövetelni, mivel a támogatás a tényleges vagy potenciális kedvezményezettek megszűnését, illetve vagyonuk piaci áron történő értékesítését követően a piacot már nem torzítaná.

Ezért a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerint megindított hivatalos eljárás a három kölcsön és a 2. projekt egy része vonatkozásában tárgytalanná vált,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Schneider AG, Türkheim vállalkozásnak a „Lézerkijelző-technológia” kutatási projekt javára 6 498 468,68 euro értékben,

⁽¹³⁾ Miután megállapításra került, hogy az SLT vagyontárgyait Bajorországon kívül értékesítették, a támogatás formai feltételei többé már nem teljesültek.

⁽¹¹⁾ Az 1996. évi K+F keretszabály 1. melléklete szerint az ipari kutatás új ismeretek megszerzése érdekében végzett tervszerű kutatás vagy kritikus vizsgálat, amelynek az a célja, hogy ezeket az ismereteket új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztésére vagy a már meglévő termékek, eljárások vagy szolgáltatások lényegi javításának megvalósítására lehessen használni.

⁽¹²⁾ Az 1996. évi K+F közösségi keretszabály 1. melléklete szerint a kísérleti fejlesztés az ipari kutatás ismereteinek átültetését jelenti egy, az új, módosított vagy javított termékekről, eljárásokról vagy szolgáltatásokról szóló tervbe, sémába vagy tervezetbe, attól függetlenül, hogy azokat értékesítésre vagy felhasználásra szánják, beleértve egy első, nem kereskedelmi felhasználásra alkalmas prototípus létrehozását is. Ezen kívül ide tartozik az alternatív termékek, eljárások vagy szolgáltatások konceptuális tervezése vagy tervezete, mint ahogy az első bemutató- vagy próbaprojektek is, mindaddig, amíg e projekteket ipari alkalmazásra vagy kereskedelmi felhasználásra át nem lehet alakítani vagy fel nem lehet használni.

valamint a „Lézerkijelző-technológia – Rendszerintegráció és prototípusok” K+F projekt javára 1 275 826,60 euro értékben nyújtott támogatás a közös piaccal összeegyeztethető.

2. cikk

Az összességében 12,8 millió euro értékű LfA-kölcsönök, valamint az 1 275 826,60 euro értékű, a „Lézerkijelző-technológia – Rendszerintegráció és prototípusok” kutatási projekt számára nyújtott támogatás vonatkozásában indított hivatalos eljárás megszűnik.

3. cikk

E határozat címzettje a Németországi Szövetségi Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2006. május 16.

A Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja